

עץ הזית

טקסט מידעי ומשימות

אסנת סכח

עץ הזית

עץ הזית

שמן זית מפיקים מפרי עץ הזית. עץ הזית גבוה ורחב, יש לו גזע עבה ומחספס ועלים מיוחדים בצבע ירק כהה. העץ יכול לחיות שנים רבות. יש בארץ עצי זית עתיקים מאד שהם בני יותר ממאה שנה. עץ הזית הוא אחד משבעת המינים שבהם נתברכה ארצנו. במדינת ישראל יש חק האוסר לעקור עצי זית.

פרי עץ הזית

פרות עץ הזית הם הזיתים. צבעם של הזיתים ירק כהה. הם מבשילים בסתו ואז מוסקים אותם. אם משאירים את הזיתים על העץ זמן נוסף הם ממשיכים להבשיל וצבעם הופך שחור. כך יש לנו גם זיתים ירקים וגם זיתים שחורים. טעמם של הזיתים מר, וכדי שיהיו טובים למאכל יש לכבש אותם במי מלח עם תבלינים. הזיתים מכילים שמן ולכן מפיקים מהם שמן זית.

כיצד מפיקים שמן מן הזיתים?

לאחר שמוסקים את הזיתים מביאים אותם לבית הבד. בית הבד הוא המפעל שבו מפיקים שמן זית. שם מנקים ושוטפים את הזיתים היטב ומעבירים למכונה המרסקת אותם לעסה. את העסה מעבירים למכונות המפרידות את השמן מרסק הקלפות ומהמים עד שהוא הופך להיות נקי וצלול. את השמן הצלול ממלאים בבקבוקים ושולחים למרכולים ולחנויות מכלת. בעבר, כשעוד לא היו מכונות, היו מרסקים את הזיתים בין שתי אבנים גדולות ומעבירים את הרסק לסלי קש. על הסלים היו לוחצים בעזרת קורת עץ כבדה כדי לסנו את השמן מהרסק.

ענו על השאלות

1) מה למדתם על עץ הזית? השלימו:

- מבנה העץ _____
- הגזע שלו _____
- העלים _____
- הוא יכול לחיות _____

2) מה צבעם של הזיתים?

3) באיזו עונה הזיתים מבשילים?

4) מה הזיתים מכילים?

5) מה עושים כדי שהזיתים יהיו שחורים? הקיפו את התשובה הנכונה.

- א. משקים את העצים.
- ב. משאירים את הזיתים על העץ זמן נוסף.
- ג. מוסקים את הזיתים מיד כשהם מבשילים.
- ד. מוסיפים צבע מאכל.

6) מהי פעלת קטיף הזיתים? הקיפו.

- א. קטיף
- ב. בציר
- ג. מסיק
- ד. קציר

7) מה אוסר החק במדינת ישראל?

- א. לאכל זיתים.
- ב. למכר זיתים.
- ג. לעקר עצי זית.
- ד. לשתל עצי זית.

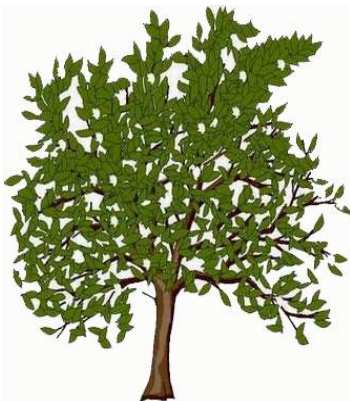
8) מה יש לעשות כדי לאכל את הזיתים?

- א. למסק אותם.
- ב. לכבש במי מלח ובתבלינים.
- ג. לבשל אותם.
- ד. לרסק אותם.

9) איך היו מפיקים שמן זית לפני שהיו מכונות?

10) מהו סדר הפעלות הנכון? (כתבו מספרים)

- שוטפים את הזיתים.
- מעבירים למכונות המפרידות את השמן מהרסק.
- מרסקים את הזיתים.
- מוסקים את הזיתים.
- את השמן הצלול שולחים למרפולים ולחניות מכלת.
- מעבירים את הזיתים לבית הבד.

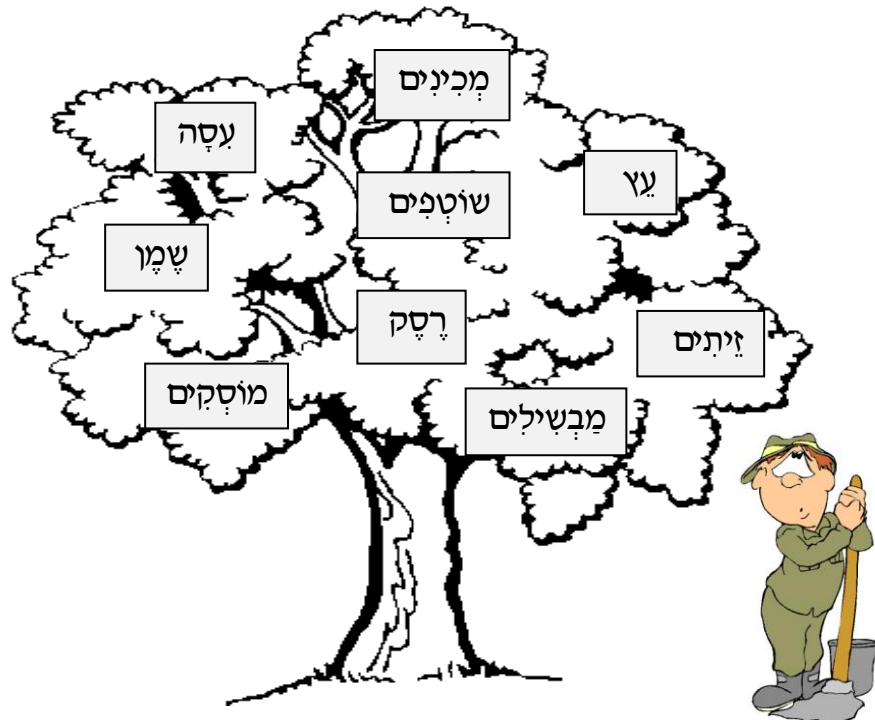

11) תארו כיצד מפיקים שמן מהזיתים:

12) על העץ כתובות מלים שונות.

א. הקיפו באדם שמות.

ב. הקיפו בירק פעלים.

13) ציינו ליד כל מילה כיצד היא קשורה לקטע.

❖ שבעת המינים -

❖ שמן -

❖ בית הבד -

❖ מסיק -